

BoD

Eurooppalainen omakustantaja- tutkimus 2019

Huhtikuu 2020

bod.fi

Johdanto

Omakustantaminen on kansainvälisesti yksi viime vuosien merkittävimmistä kehityssuunnista kirja-alalla. Kustantamoista riippumaton julkaisu antaa kirjailijalle päätösvallan teostensa sisällöstä, toteutuksesta ja markkinoinnista. Olipa kyseessä uusi kyky tai kokenut kirjailija, omakustantaminen tarjoaa vapautta ja mahdollisuuksia kehittyä ja toteuttaa omia teoksia. Tuloksena on laaja valikoima kirjallisuutta myös pienimmistä, marginaalisista aihepiireistä.

BoD on omakustantamisen ja digitaalisen julkaisun edelläkävijä ja johtava asiantuntija Euroopassa. Tämä tutkimus on neljäs jonka BoD on tehnyt yhteistyössä saksalaisen Erdingin kauppakorkeakoulun kanssa. Aiemmat tutkimukset tehtiin vuosina 2013, 2014 ja 2016.

Tutkimuksen tavoitteena oli saada tietoa omakustantajista ja omakustantamisen kehityssuunnista, muun muassa kirjailijoiden motiiveista kirjoittamiseen sekä toimintatavoista kirjan julkaisussa ja markkinoinnissa.

Tutkimuksesta

- Toimeksiantaja: BoD – Books on Demand GmbH
- Osallistujia: 3.230 kirjailijaa Suomesta, Saksasta, Itävallasta, Sveitsistä, Ranskasta, Tanskasta, Ruotsista ja Espanjasta. Suomesta 280 vastaajaa. Kaikkien vastaajien ikähaarukka 12 – 88 vuotta.
- Kyselytutkimuksen ajankohta: 19. elokuuta – 16. syyskuuta 2019
- Menetelmä: tutkimus toteutettiin verkossa kyselylomakkeella. Vastauksissa käytettiin skaalaa 1 – 4. Vastaukset 3 (lähes samaa mieltä) ja 4 (täysin samaa mieltä) sekä 1 (ei lainkaan samaa mieltä) ja 2 (hieman erimieltä) on tuloksissa yhdistetty.
- Yhteistyössä: Professori, tohtori Vanessa Haselhoff, Erdingin kauppakorkeakoulu

© Books on Demand GmbH, Norderstedt, 2019. Tämän julkaisun sisältö on Creative-Commons-lisenssin CC BY-SA alaista.

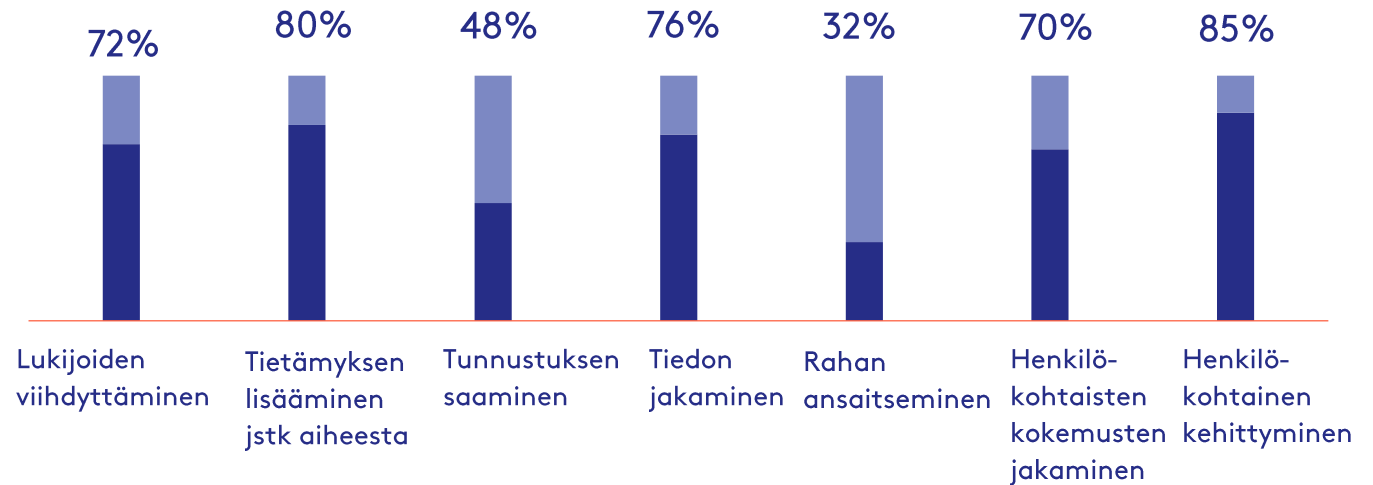

Kirjailijoiden motivaatio kirjoittamiselle

Kirjailijoiden motivaatio kirjoittamiseen ja julkaisemiseen

- Suomalaisia omakustantajia kirjoittamiseen ja julkaisuun motivoi etenkin henkilökohtainen kehittyminen, halu jakaa tietoa ja tietämystä tietyistä aihepiireistä sekä lukijoiden viihdyttäminen.

Suomalaisten kirjailijoiden motivaatio kirjoittamiselle:

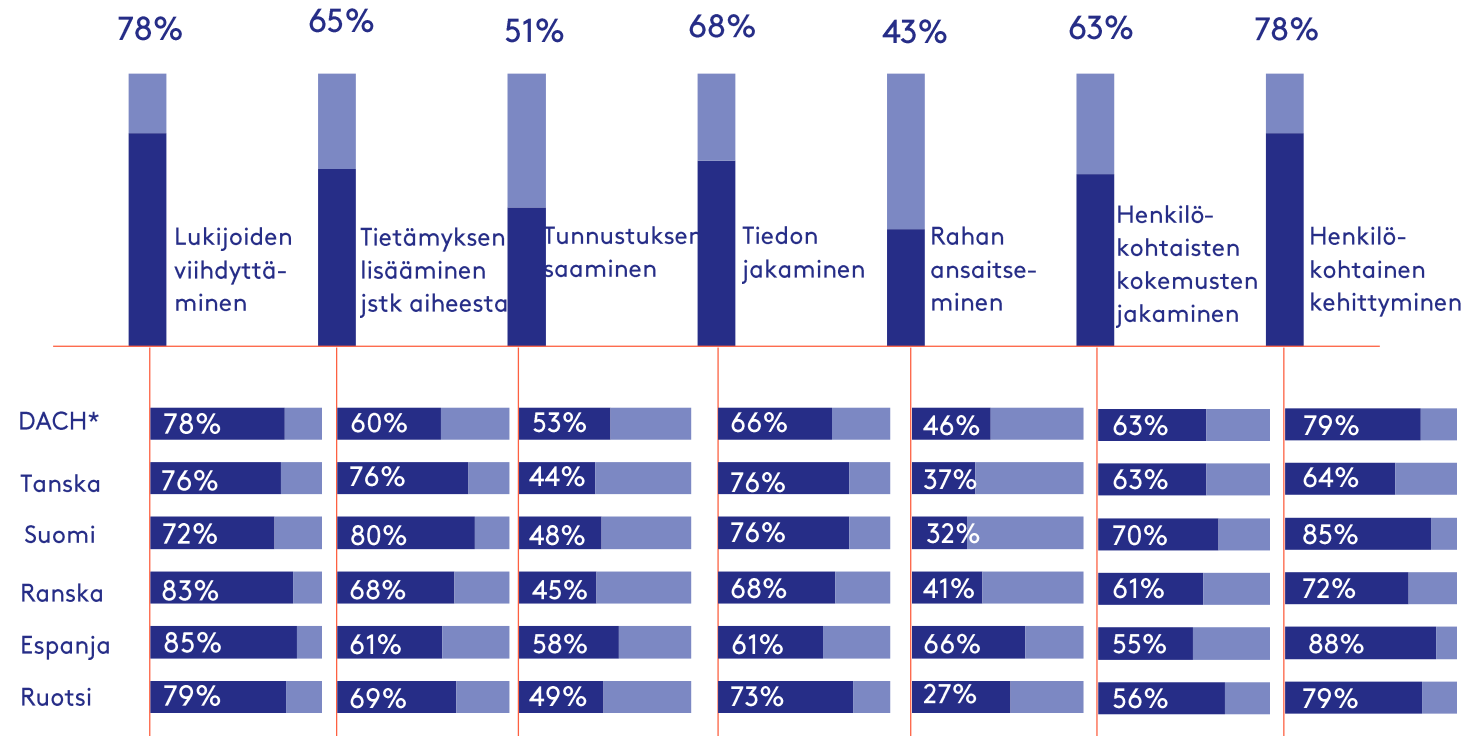

Kirjailijoiden motivaatio kirjoittamiseen ja julkaisemiseen

Kansainvälisessä vertailussa:

- **Saksankielisiä** kirjailijoita motivoi henkilökohtainen kehittyminen ja lukijoiden viihdyttäminen.
- **Tanskalaiset** haluavat jakaa tietoa ja lisätä tietämystä sekä viihdyttää lukijoita.
- **Ranskalaisille** tärkeintä on lukijoiden viihdyttäminen.
- **Espanjalaiset** haluavat viihdyttää lukijoita ja kehittyä henkilökohtaisesti, heille rahan ansaitseminen ja tunnustuksen saaminen on muita kirjailijoita tärkeämpää.
- Myös **ruotsalaiset** haluavat viihdyttää lukijoita ja kehittyä henkilökohtaisesti, heille rahan ansaitseminen on kaikista vähiten tärkeää.

Eurooppalaisten kirjailijoiden motivaatio kirjoittamiselle:

*DACH: Saksa, Itävalta, Sveitsi

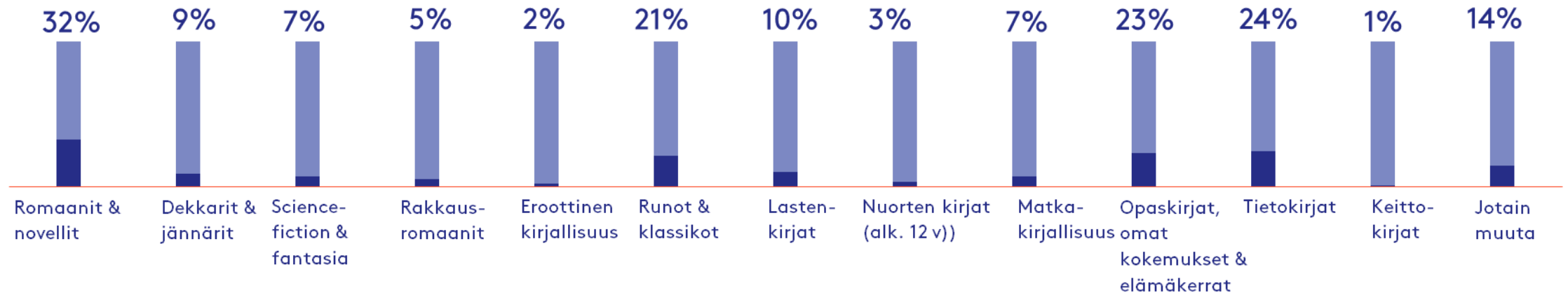
Kirjallisuuden laji ja
julkaisutapa

Suomalaiset omakustantajat

Suosituimmat kirjallisuuden lajit

Suomalaiset omakustantajat julkaisevat etenkin romaaneja ja novelleja, tieto- ja opaskirjoja sekä elämäkertoja.

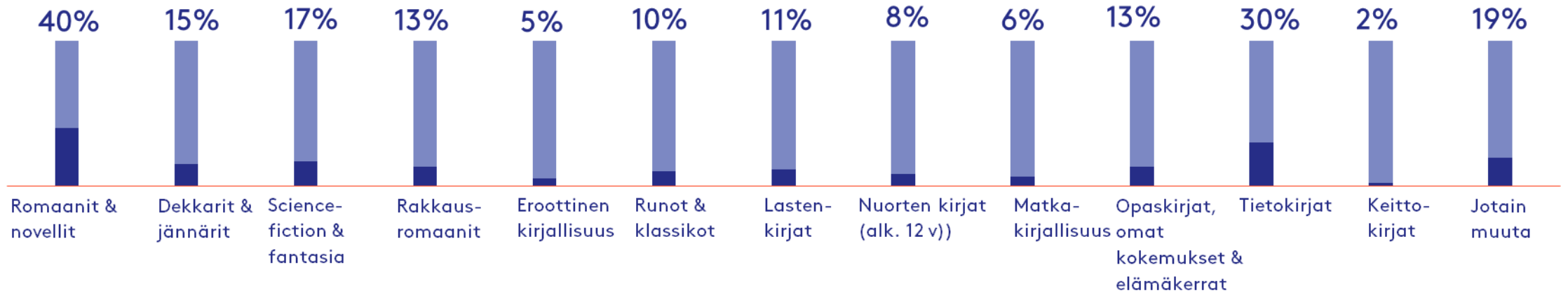
BoD:n nimekkeistä 58 % on kaunokirjallisuutta ja 42 % tieto- ja opaskirjoja.

Suosituimmat kirjallisuuden lajit kaikissa maissa

Myös kaikista vastaajista yhteensä romaanit ja novellit ovat suosituin kirjallisuuden laji.

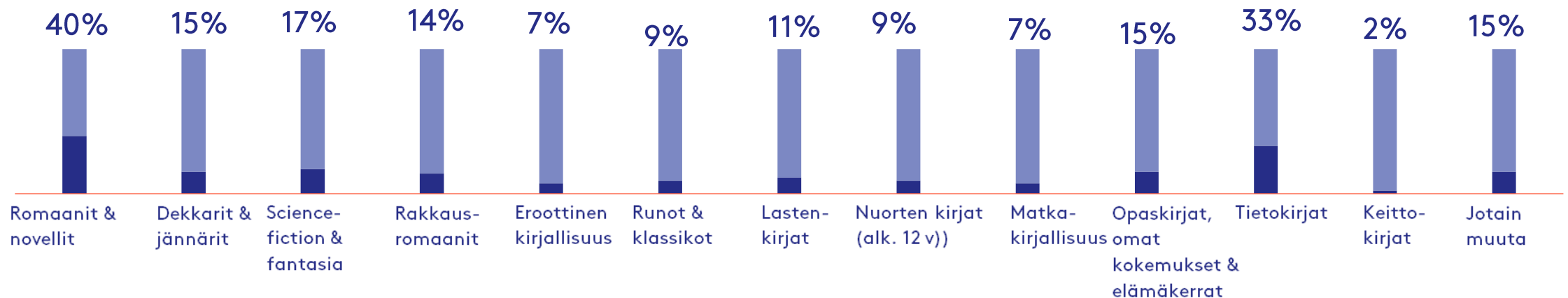

Vastatessa oli mahdollista valita useampi vaihtoehto

Suosituimmat kirjallisuuden lajit valituissa maissa

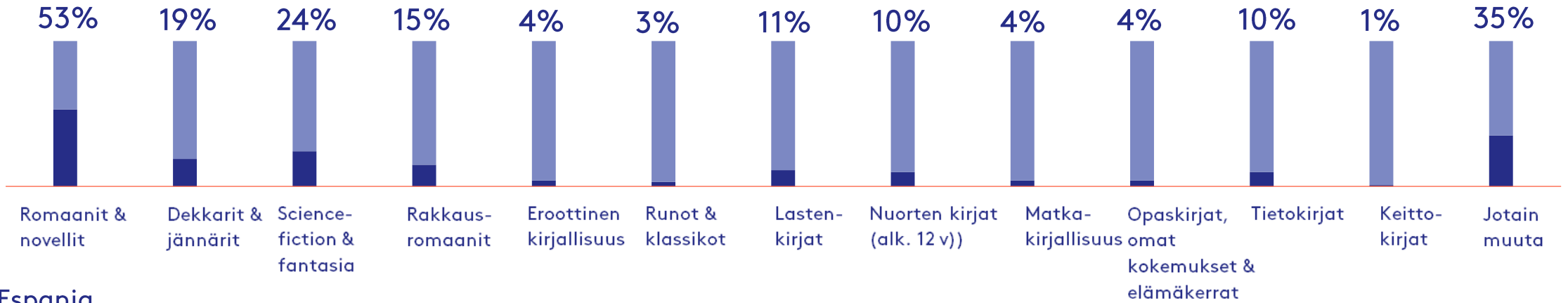
- Saksankielisissä maissa, Ranskassa ja Espanjassa tiettyjen kirjallisuuden lajien julkaiseminen omakustanteena on huomattavasti suositumpaa kuin Suomessa.
- **Dekkareita & jännäreitä** julkaisee 15 % saksankielisistä, 19 % ranskalaisista ja 21 % espanjalaisista kirjailijoista (Suomessa 9%)
- **Science fictionia & fantasiaa** julkaisee 17 % saksankielisistä, 24 % ranskalaisista ja 32 % espanjalaisista kirjailijoista (Suomessa 7%)
- **Rakkausromaaneja** julkaisee 14 % saksankielisistä, 15 % ranskalaisista ja 34 % espanjalaisista kirjailijoista (Suomessa 5%)

Saksa, Itävalta, Sveitsi

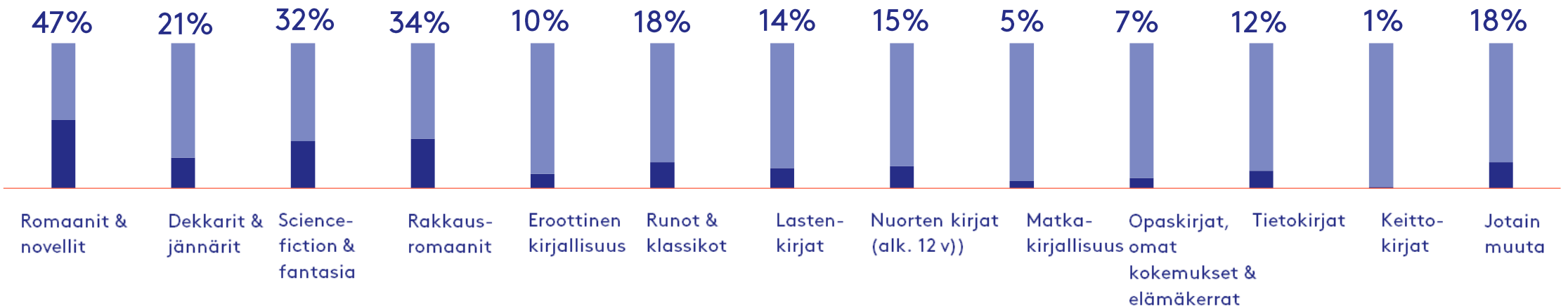

Suosituimmat kirjallisuuden lajit valituissa maissa

Ranska

Espanja

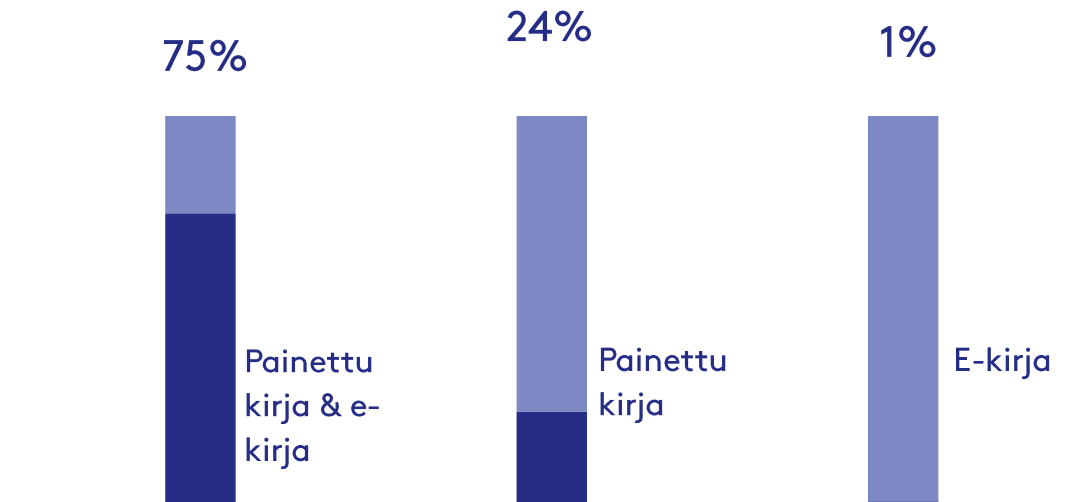
Julkaisutavat

Valtaosa suomalaisista omakustantajista julkaisee kirjansa sekä painettuna että e-kirjana taatakseen teokselleen mahdollisimman laajan saatavuuden.

Vuonna 2016 tehtyyn tutkimukseen verrattuna painetun ja e-kirjan julkaisevien kirjailijoiden määrä Suomessa on kasvanut merkittävästi:

- Suomalaiskirjailijat vuonna 2016:
  - 55% painettu ja e-kirja
  - 22% vain painettu kirja
  - 5% vain e-kirja

Missä formaatissa julkaiset kirjasi:

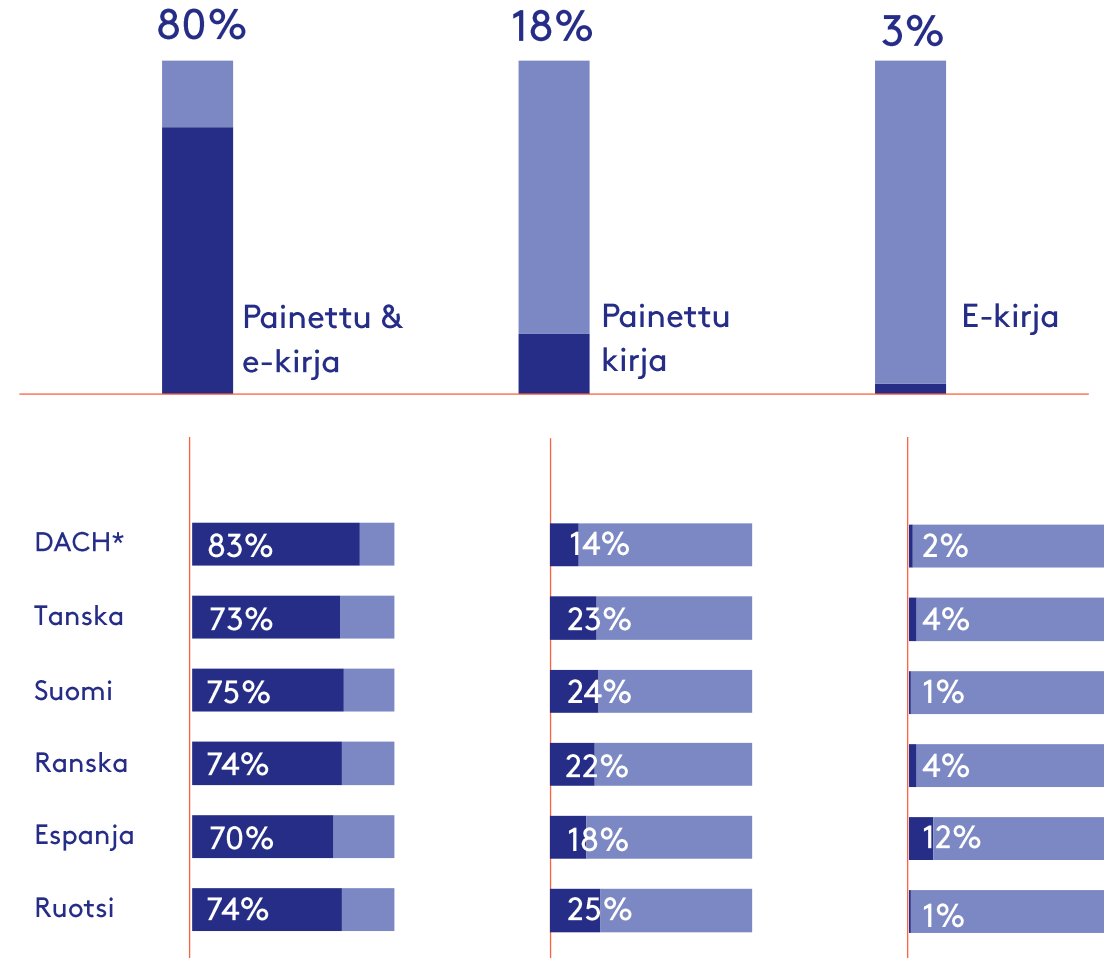
Julkaisutavat

Suurin osa kaikista kyselyyn vastanneista omakustantajista julkaisee kirjansa sekä painettuna että e-kirjana taatakseen teokselleen mahdollisimman laajan saatavuuden.

Suosituinta sekä painetun että sähköisen kirjan julkaisu on saksankielisissä maissa, jossa jopa 83 % vastaajista julkaisee molemmat versiot.

Espanjassa noin joka kymmenes omakustantaja julkaisee vain e-kirjan.

Kaikista vastaajista julkaisuformaateiksi valitsee

*DACH: Saksa, Itävalta, Sveitsi

Yhteisöt, verkostoituminen ja
lukijoiden sitouttaminen

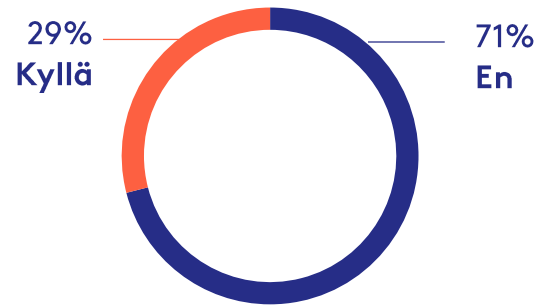

Oman yhteisön rakentaminen

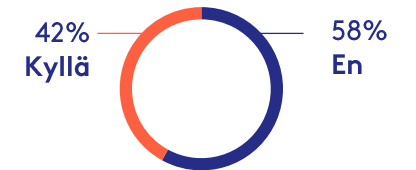
- Tutkimuksessa haluttiin myös selvittää, kuinka monella omakustantajalla oli ennen ensimmäisen kirjansa julkaisua jonkinlainen yhteisö (community), esimerkiksi blogin tai sosiaalisen median kautta.
- Ranskalaiset kirjailijat olivat aktiivisimpia yhteisön rakentamisessa, 42 % vastaajista oli yhteisö ennen ensimmäisen kirjan julkaisemista, kun taas saksankielisistä ja suomalaisista kirjailijoista vain noin neljänneksellä.

Olitko rakentanut oman yhteisön ennen ensimmäisen kirjasi julkaisua?

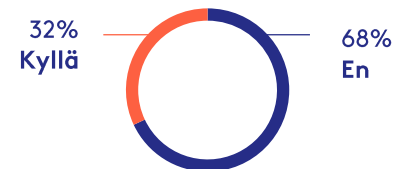
Kaikista vastaajista

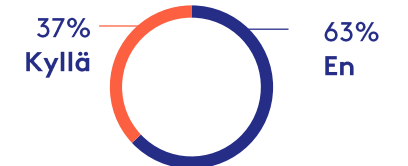
Ranska

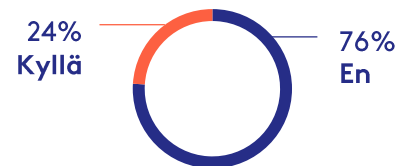
Tanska

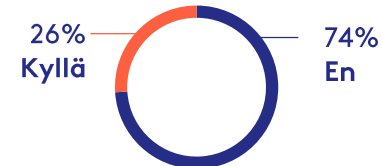
Espanja

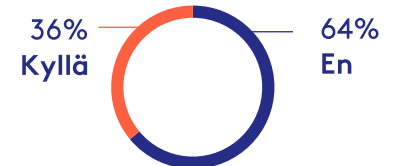
Saksa, Itävalta, Sveitsi:

Suomi

Ruotsi

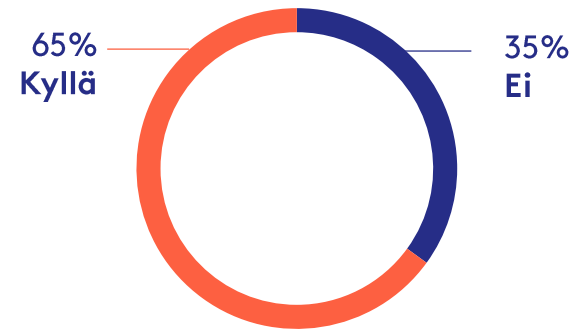

Oma yhteisö ja kirjan aihepiiri

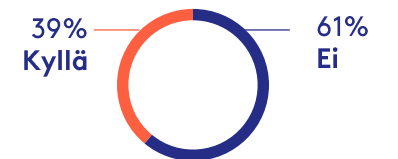
- Kaikista vastaajista kaksi kolmannesta käyttää aihepiiriä, jonka ympärille he ovat yhteisönsä rakentaneet, myös esikoisteoksessaan.
- Vaikka ranskalaiset ovat aktiivisia yhteisön rakentamisessa, aihepiiri, jonka ympärille se on rakentunut, siirtyy kuitenkin vain 39 %:lla kirjaan.
- Jopa 87% suomalaisista kirjailijoista käyttää aihepiiriä kirjassaan ja hyötyy näin yhteisöstään mahdollisena lukijana kirjalleen.

Esiintyikö aihepiiri, jonka ympärille rakensit yhteisösi, myös kirjassasi?

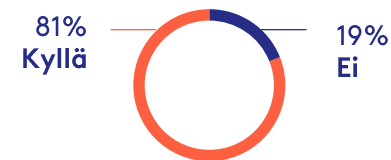
Kaikista vastaajista

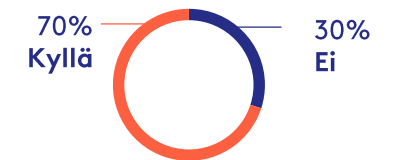
Ranska

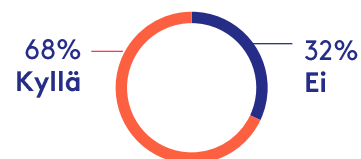
Tanska

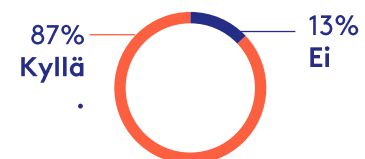
Espanja

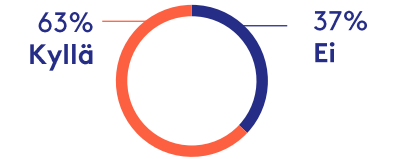
Saksa, Itävalta, Sveitsi

Suomi

Ruotsi

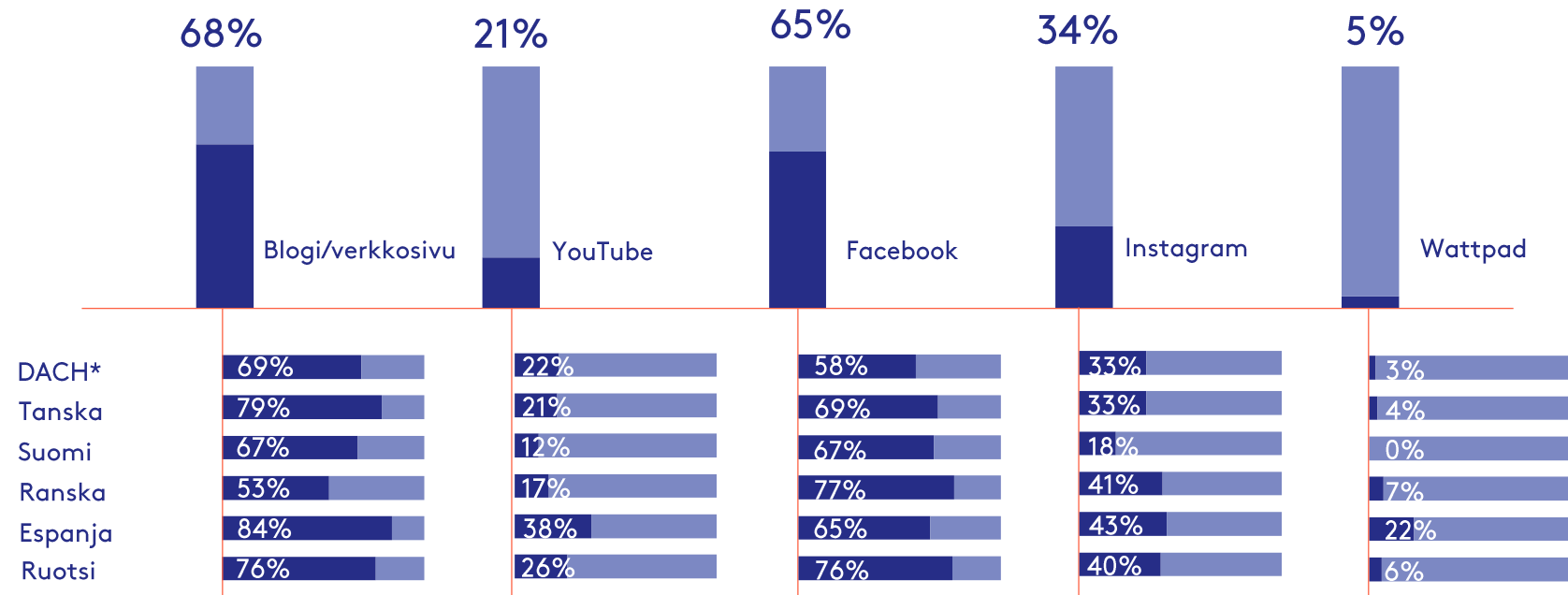

Oman yhteisön rakentaminen

- Kansainvälisesti tärkeimmät kanavat yhteisön rakentamiseen ovat blogi ja verkkosivu sekä Facebook, nämä ovat myös suomalaisten tärkeimmät kanavat.
- Ranskassa, Espanjassa ja Ruotsissa käytetään myös usein Instagramia.
- Espanjalaiset kirjailijat käyttävät Watpad-alustaa, joka muissa maissa on lähes tuntematon.

Minkä kanavan kautta rakensit oman yhteisösi?

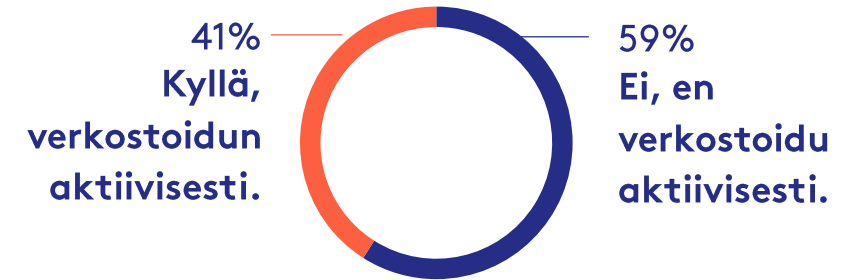

Vastatessa oli mahdollista valita useampi vaihtoehto
 *DACH: Saksa, Itävalta, Sveitsi

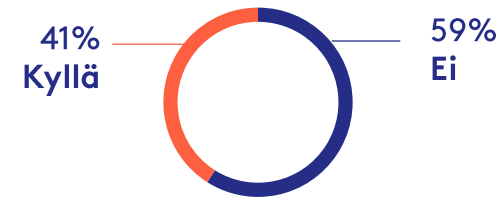
Kirjailijoiden verkostoituminen keskenään

- Kaikista vastaajista 41 % verkostoituu aktiivisesti muiden kirjailijoiden kanssa.
- Erityisen aktiivisia verkostoitujia ovat espanjalaiset kirjailijat, joista jopa 78 % verkostoituu muiden kirjailijoiden kanssa vaihtaakseen vinkkejä ja kokemuksia, ranskalaisistakin yli puolet verkostoituu.
- Suomalaiset kirjailijat taas ovat verkostoitumisessa häntäpäässä, vain 19% ilmoitti verkostoituvansa muiden kirjailijoiden kanssa.

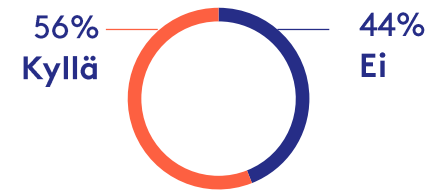
Kaikista vastaajista

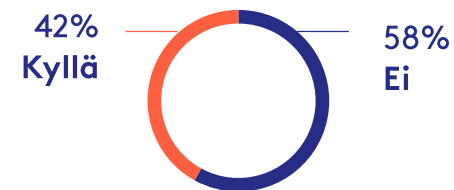
Saksa, Itävalta, Sveitsi

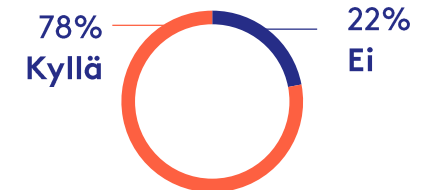
Ranska

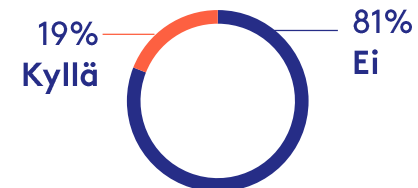
Tanska

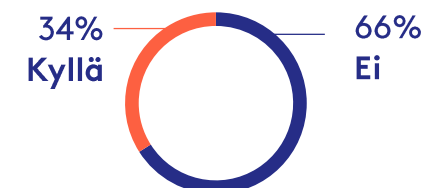
Espanja

Suomi

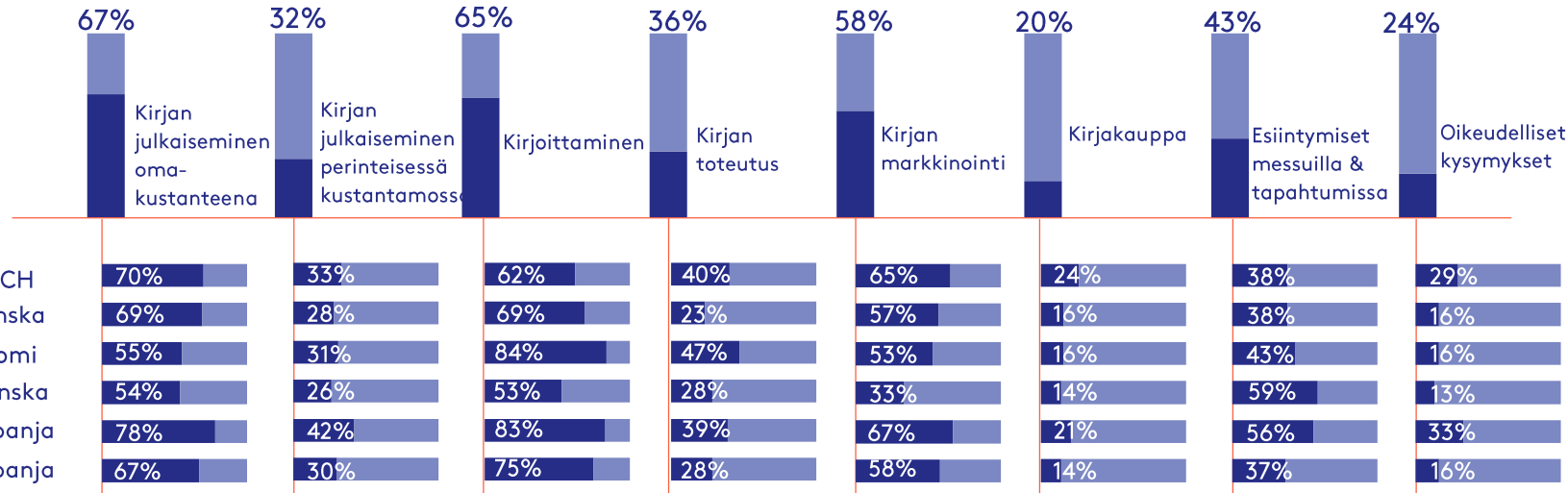
Ruotsi

Kirjailijoiden verkostoituminen keskenään

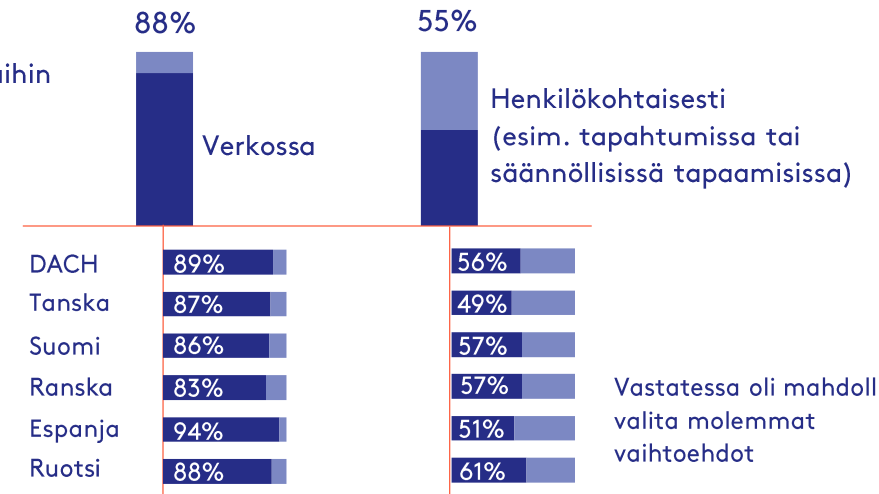
Syitä verkostoitumiseen muiden kirjailijoiden kanssa ovat kokemusten ja vinkkien jakaminen seuraavista aihepiireistä:

- Tärkeimmät aihepiirit kokemusten jakamiseen kaikkien vastaajien kesken:
- 67% kirjan julkaisu omakustanteena
- 65% kirjoittaminen
- 58% kirjan markkinointi
- Suomalaiset jakavat kokemuksia etenkin liittyen kirjoittamiseen, kirjan julkaisuun omakustanteena sekä kirjan markkinointiin.
- Ranskalaisia ja espanjalaisia kiinnostaa ajatustenvaihto messuihin ja tapahtumiin liittyen.
- Kirjailijat pitävät yhteyttä toisiinsa pääosin verkossa.

Vastatessa oli mahdollista valita useampi vaihtoehto

Miten pidät yhteyttä muihin kirjailijoihin?

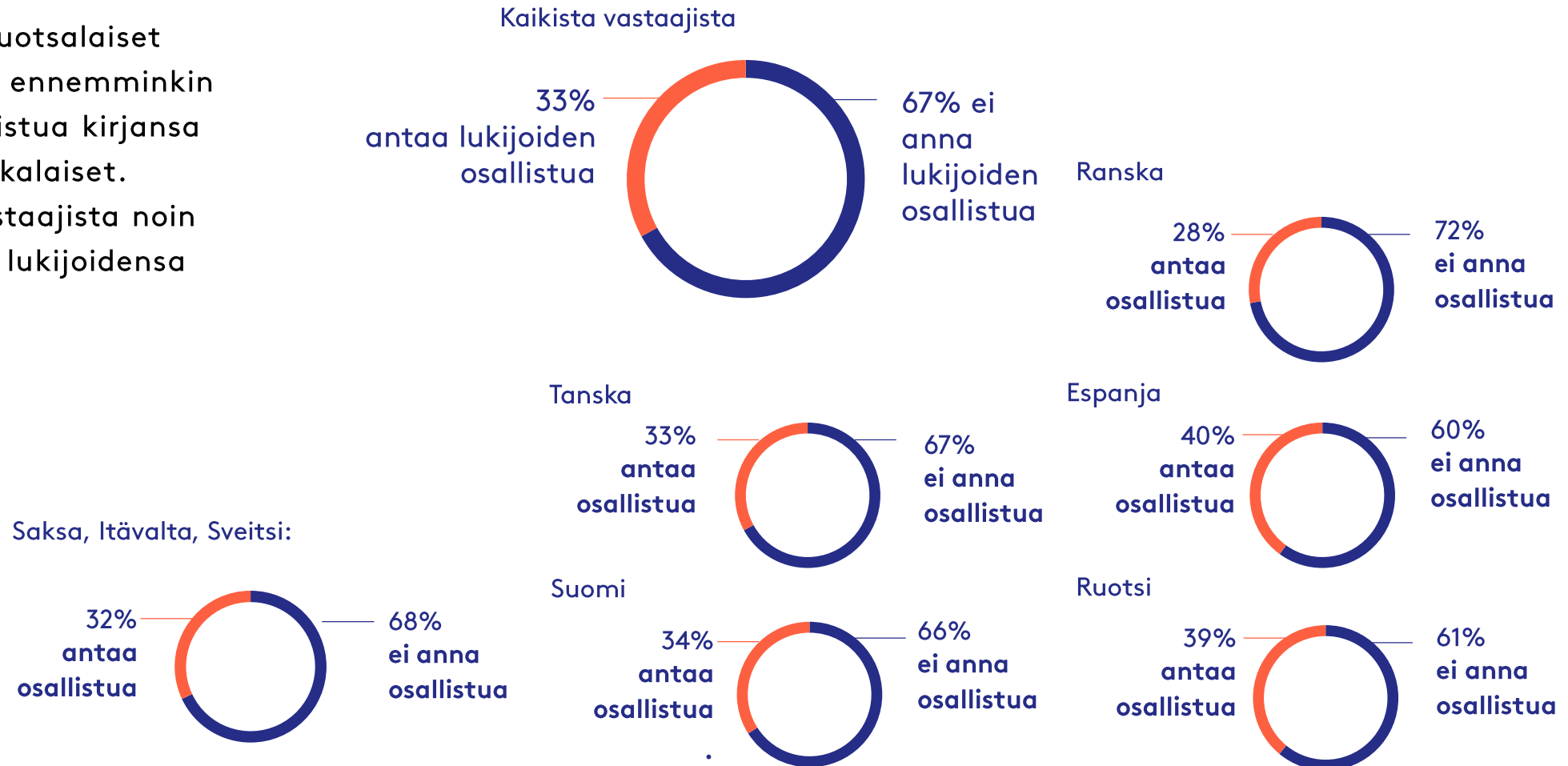

Vastatessa oli mahdollista valita molemmat vaihtoehdot

Lukijoiden osallistuminen kirjan syntyyn

- Espanjalaiset ja ruotsalaiset kirjailijat antavat ennemminkin lukijoidensa osallistua kirjansa syntyyn kuin ranskalaiset.
- Suomalaisista vastaajista noin kolmannes antaa lukijoidensa osallistua.

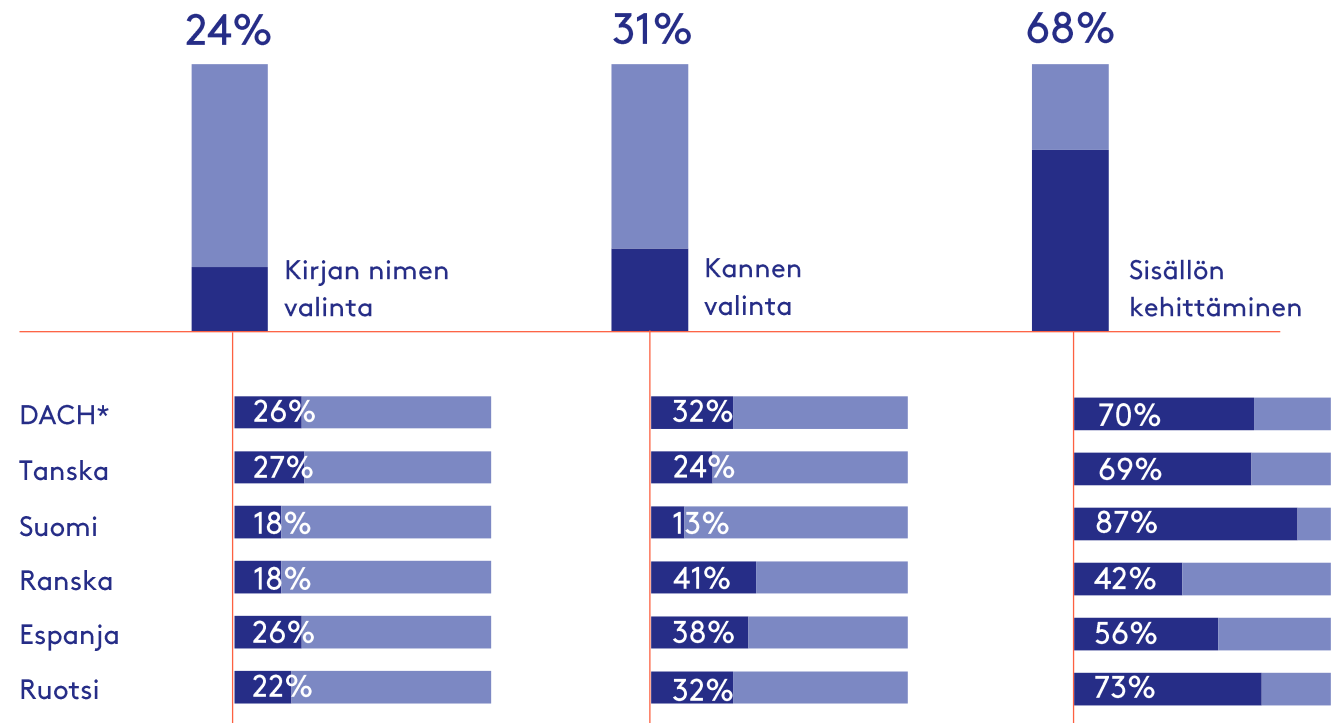
Omakustantajat, jotka antavat lukijoidensa osallistua kirjansa syntyyn:

Lukijoiden osallistuminen kirjan syntyyn

- Suomalaiset ja saksankieliset kirjailijat antavat lukijoiden osallistua kirjan syntyyn useimmiten sisällön kehittämisessä.
- Ranskalaiset ja espanjalaiset luottavat lukijoihinsa kirjan kannen valinnassa.

Missä kirjailijat antavat lukijoiden osallistua kirjan syntyyn:

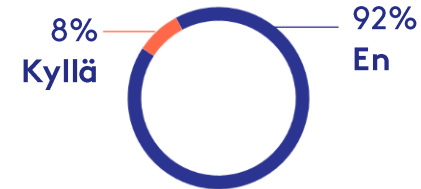
Vastatessa oli mahdollista valita useampi vaihtoehto
*DACH: Saksa, Itävalta, Sveitsi

Yhteistyö bloggaajien kanssa kirjan markkinoinnissa

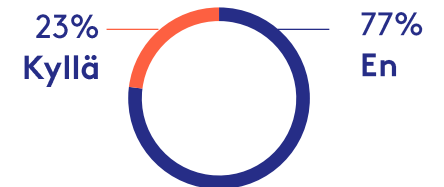
- Kaikista vastaajista kolmannes tekee yhteistyötä bloggaajien kanssa kirjansa markkinoinnissa.
- Espanjalaiset, saksalaiset ja ranskalaiset kirjailijat ovat aktiivisimpia yhteistyö bloggaajien kanssa.
- Suomalaiset ja ruotsalaiset kirjailijat panostavat selkeästi vähemmän kirjojensa markkinointiin bloggaajien avulla.

Teetkö yhteistyötä bloggaajien kanssa markkinoidaksesi kirjaasi?

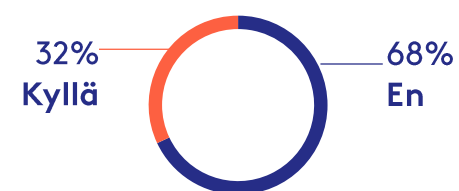
Suomi

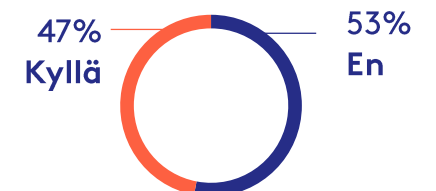
Ranska

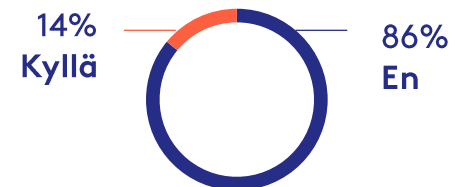
Saksa, Itävalta, Sveitsi

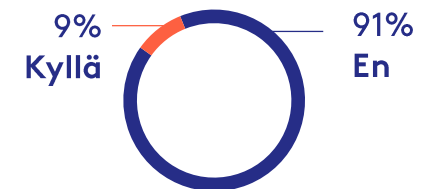
Espanja

Tanska

Ruotsi

Ammattimaisuus &
markkinointi

Omakustantajat julkaisevat kirjansa yhä ammattimaisemmin

Ammattimainen toteutus on tärkeää kirjan menestykselle ja omakustantajat toimivat yhä ammattimaisemmin.

Suomalaisista omakustantajista 46% ilmoitti käyttävänsä kolmansien osapuolien apua kirjansa toteutuksessa. Määrä on noussut selkeästi vuonna 2016 tehdystä tutkimuksesta, jossa 31% suomalaisvastaajista käytti ulkopuolista apua.

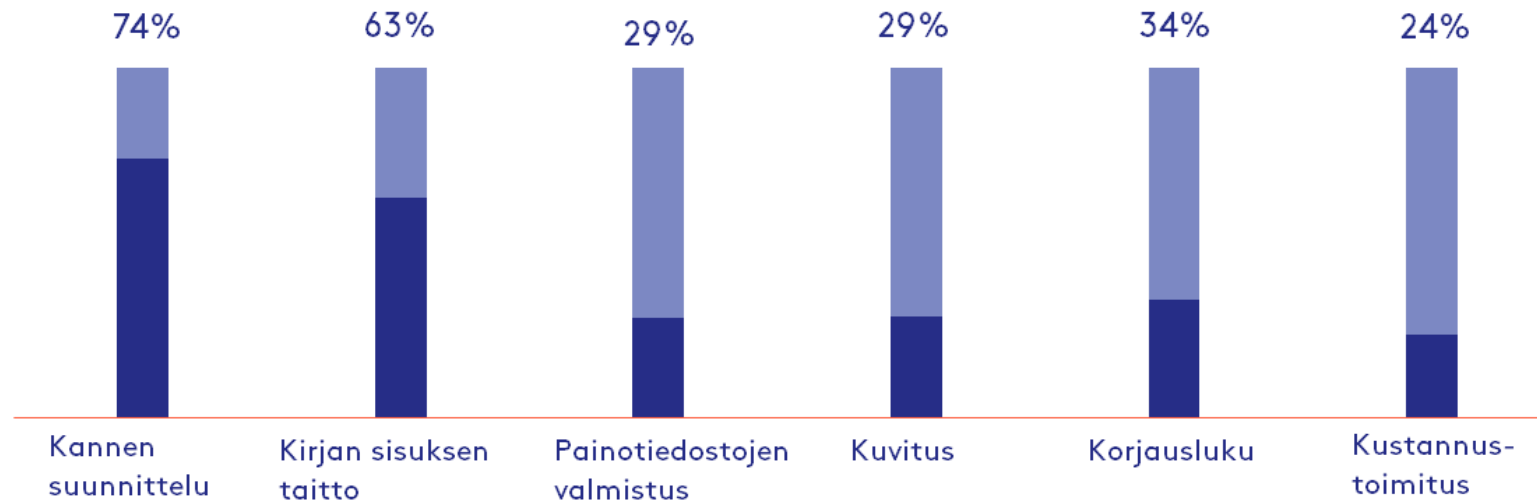
Käytätkö kirjasi toteutuksessa ulkopuolista apua?

Omakustantajat julkaisevat kirjansa yhä ammattimaisemmin

Missä vaiheessa käytit ulkopuolista apua?

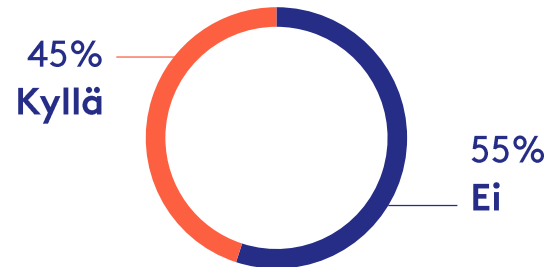
Ulkopuolista apua käytetään Suomessa eniten kannen suunnittelussa ja kirjan sisuksen taitossa.

Omakustantajat julkaisevat kirjansa yhä ammattimaisemmin

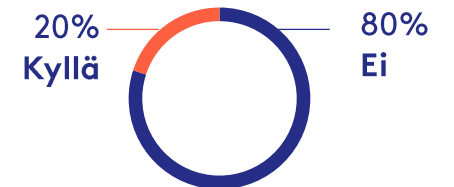
- Ammattimaisuuden lisääntyminen näkyy myös kansainvälisessä vertailussa. Vuonna 2016 tehdyssä tutkimuksessa kaikista vastanneista 34% käytti ulkopuolista pua, nyt vastaava luku oli 45 %.
- Eniten ammattiapuun turvautuvat espanjalaiset, tanskalaiset ja saksalaiset kirjailijat.
- Ranskalaiset ja ruotsalaiset huolehtivat useimmiten itse kirjansa toteutuksesta.

Kaikista tutkimukseen vastanneista eurooppalaisista omakustantajista käytti ulkopuolista apua:

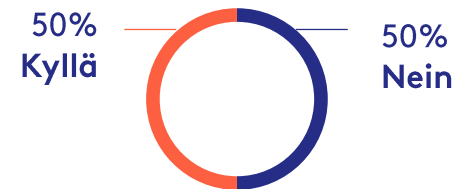
Kaikista vastaajista

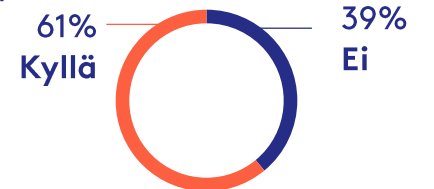
Ranska

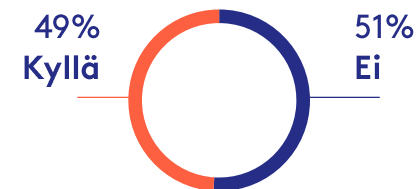
Tanska

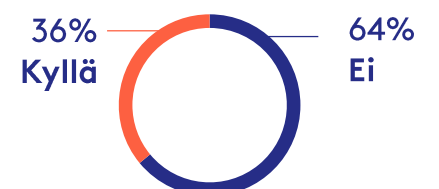
Espanja

Saksa, Itävalta, Sveitsi

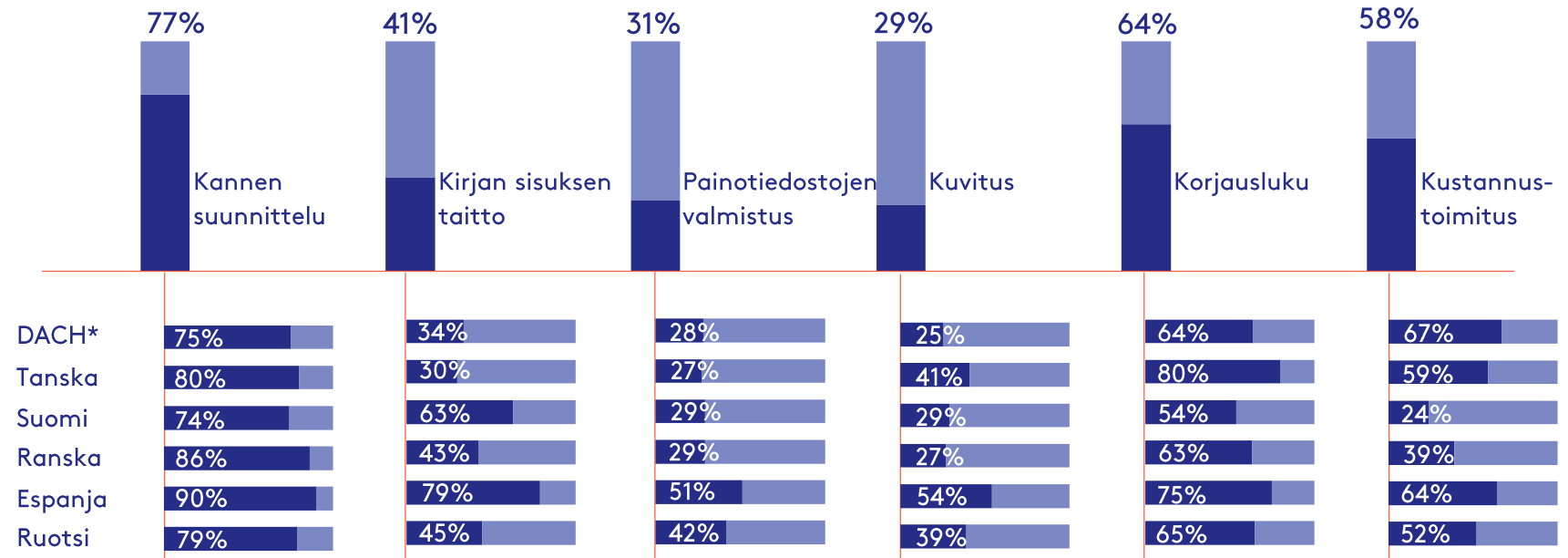
Ruotsi

Omakustantajat julkaisevat kirjansa yhä ammattimaisemmin

- Suomalaiset kirjailijat panostavat selkeästi muita eurooppalaisia kirjailijoita vähemmän korjauslukuun ja etenkin kustannustoimitukseen.
- Saksankielisissä maissa panostetaan etenkin kustannustoimitukseen, korjauslukuun ja kanteen.

Missä vaiheessa käytit ulkopuolista apua kirjasi toteutukseen?

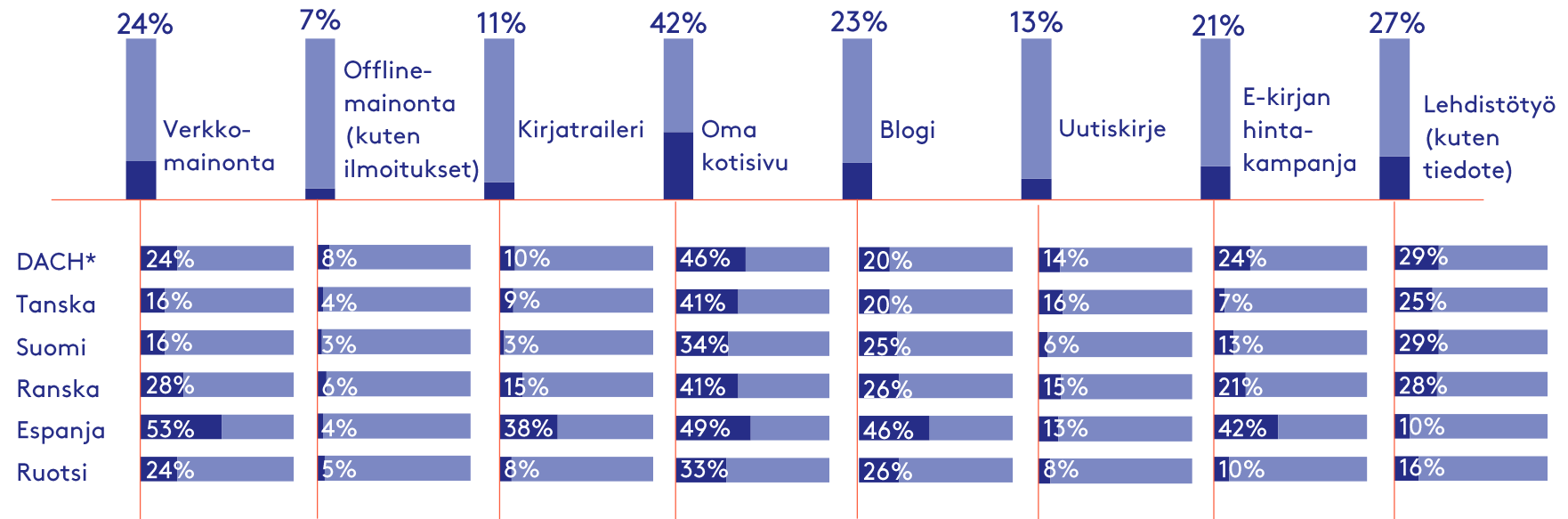
Vastatessa oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

* DACH: Saksa, Itävalta, Sveitsi

Monipuolista markkinointia

- Suomalaisille kirjailijoille oma kotisivu, lehdistötyö sekä blogi ovat tärkeimmät keinot markkinoida kirjaa.
- Espanjalaiset hyödyntävät selkeästi muita maita enemmän verkkomainontaa ja kirjatrailereita.

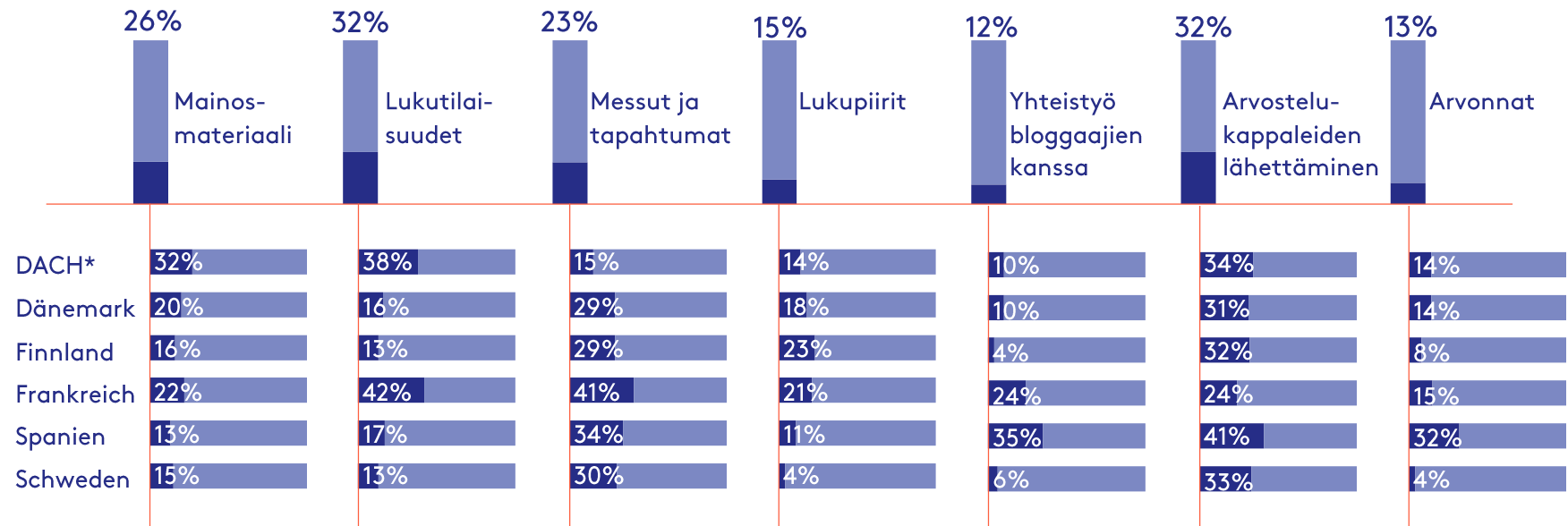
Mitä keinoja olet käyttänyt kirjasi markkinointiin?

Monipuolista markkinointia

- Messut ja tapahtumat sekä arvostelukappaleiden lähettäminen ovat suomalaiskirjailijoiden suosimia tapoja markkinoida omaa kirjaa.
- Ranskalaiset ja saksankieliset kirjailijat ovat selkeästi muita innokkaampia järjestämään lukutilaisuuksia.

Mitä keinoja olet käyttänyt kirjasi markkinointiin?

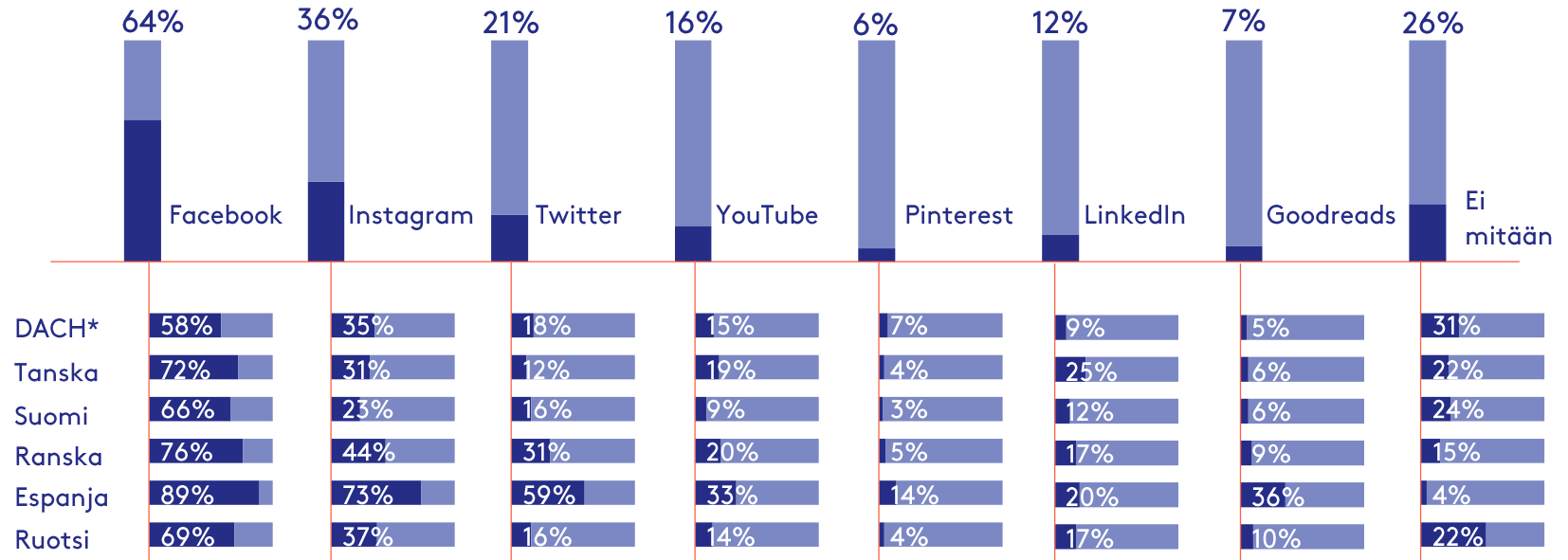
Vastatessa oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

* DACH: Saksa, Itävalta, Sveitsi

Sosiaalinen media kirjan markkinoinnissa

Mitä sosiaalisen median kanavia käytät kirjailijana kirjasi markkinoinnissa?

- Suomalaisille selkeästi tärkein sosiaalisen median kanava markkinointiin on Facebook, jota myös muissa maissa käytettiin eniten.
- Espanjalaiset ja ranskalaiset kirjailijat käyttävät muihin maihin verrattuna enemmän Instagramia.
- Espanjalaiset olivat vastaajista ahkerimpia käyttämään Twitteriä, tanskalaiset LinkedIniä.

Vastatessa oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

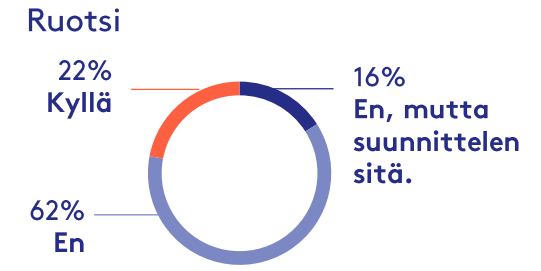
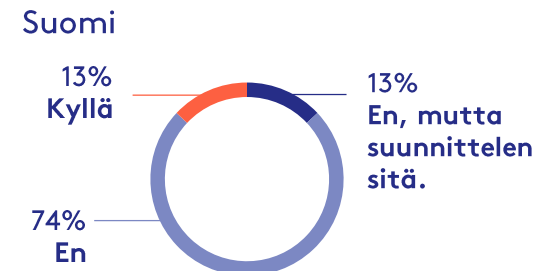
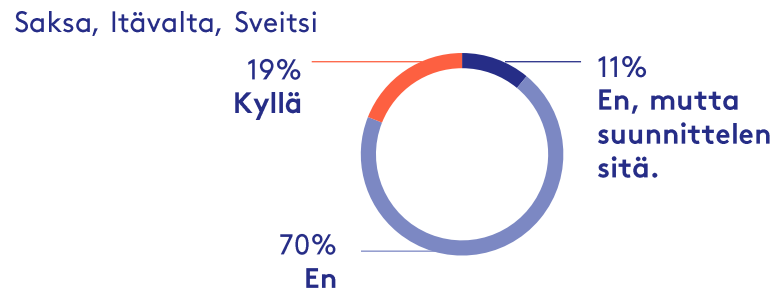
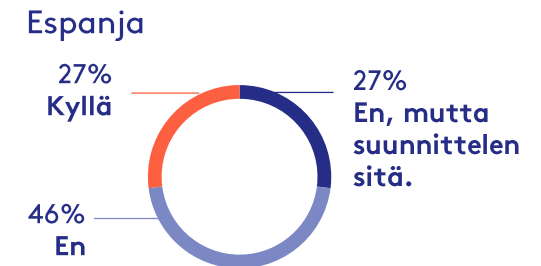
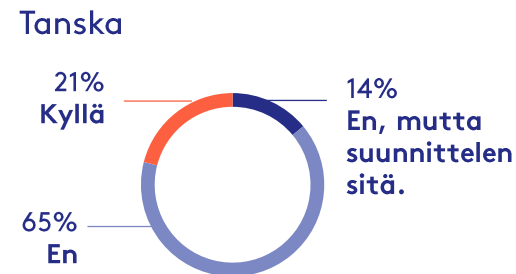
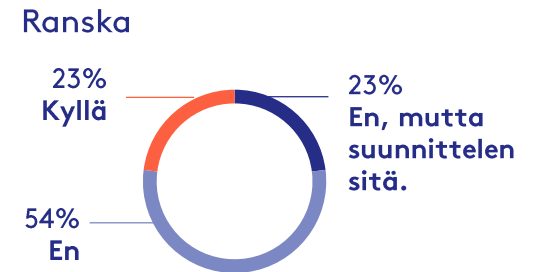
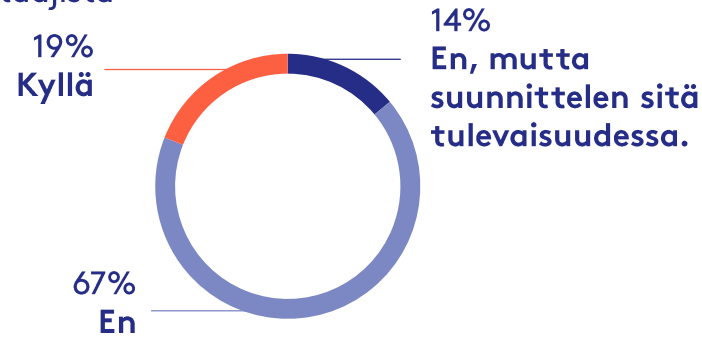
* DACH: Saksa, Itävalta, Sveitsi

Enemmän näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa

- Suomea lukuun ottamatta kaikissa muissa maissa vähintään joka viides kirjailija investoi kirjansa markkinointiin sosiaalisessa mediassa verkkomainonnan puitteissa saavuttaakseen mahdollisia lukijoita.

Käytätkö rahaa verkkomainontaan tai postaustesi näkyvyyden parantamiseen sosiaalisessa mediassa?

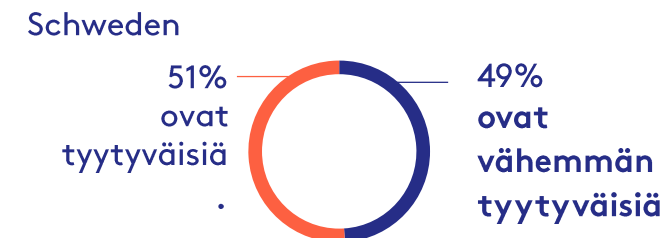
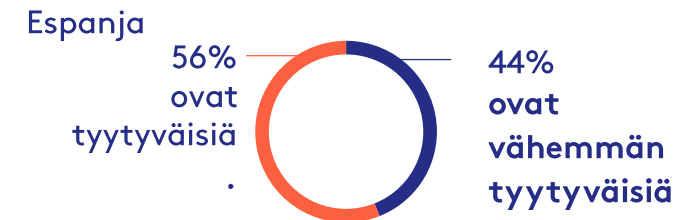
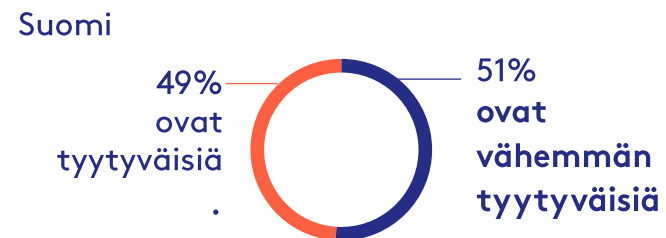
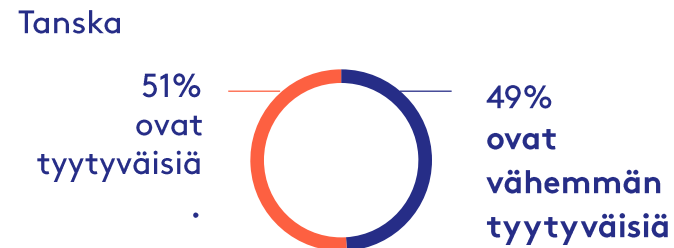
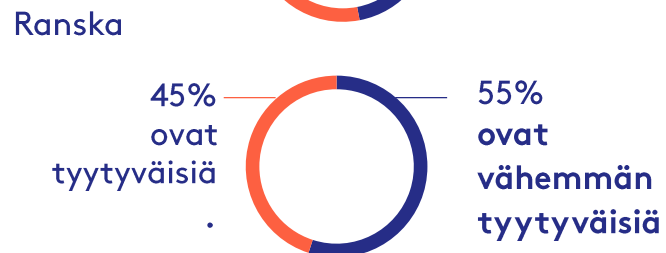
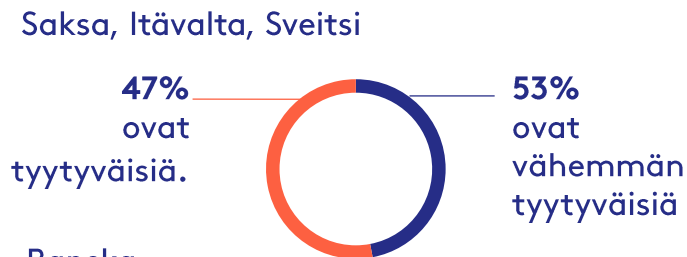
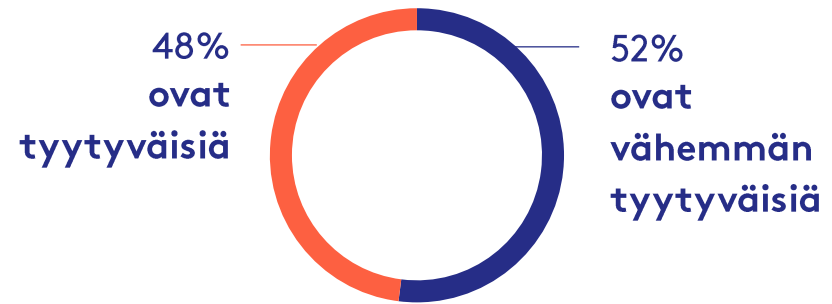
Kaikista vastaajista

Tyytyväisyys kirjan myyntiin

- Kansainvälisessä vertailussa espanjalaiset ovat tyytyväisimpiä kirjansa tai kirjojensa myyntiin.
- Erot maiden välillä ovat suhteellisen pieniä.

Kaikista vastaajista kirjansa myyntiin

Lisätietoja BoD:sta

BoD – Books on Demand on digitaalisen kirjanjulkaisun markkina- ja teknologiajohtaja Manner-Euroopassa ja omakustannepalveluiden edelläkävijä. Suomessa yritys on toiminut vuodesta 2007. BoD toimii kahdeksassa Euroopan maassa ja on erikoistunut painamaan kirjoja tarpeen mukaan yhdestä kappaleesta alkaen tarjoten asiakkailleen laajat myyntikanavat niin kansallisilla kuin kansainvälisillä markkinoilla.

BoD:n avulla kirjailijat voivat julkaista teoksensa kustantamoista riippumattomasti omakustanteena niin painettuna kuin e-kirjana. Teokset ovat kirjakauppojen ja kirjastojen saatavilla. Kirjailijalla on vapaus päättää itse kirjan sisällöstä, toteutustavasta ja hinnasta. BoD tarjoaa myös apua ja neuvoja kirjanprojektin toteutuksen jokaiseen vaiheeseen.

Myös kustantamoille BoD tarjoaa digitaalipainonsa ansiosta mahdollisuuden painattaa kirjoja yhdestä kappaleesta alkaen ja näin julkaista ja pitää teoksensa saatavilla rajoittamattoman ajan. Näin esimerkiksi teokset, joista painos on loppunut, voidaan taas tuoda lukijoiden saataville. BoD:lla on kansainvälisesti asiakkaana yli 45 000 kirjailijaa ja yli 2600 kustantamoa.

Lisätietoja osoitteessa bod.fi.

BoD

Books on Demand GmbH
Mannerheimintie 12 B
00100 Helsinki

Lehdistön yhteydenotot:

Saara Golombek

T +358 9 2516 6349

E saara.golombek@bod.fi

bod.fi